

3. Заброда Д.Г. Сучасні підходи до розуміння сутності корупції Д.Г. Заброда Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ. 2005. № 3(22). С. 271–279.

4. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18.02.1992 р. №2135-ХІІ URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення 20.11.2021)

Нескаромних Н.А.

здобувач вищої освіти 3 курсу ННІП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ДОТРИМАННЯ ПРАВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Боротьба зі злочинністю, незважаючи на деяке зниження її рівня в останні роки, продовжує залишатися однією з стратегічних завдань, що стоять перед нашим суспільством та державою, і оскільки злочинність зазіхає, перш за все, на життя, здоров'я, власність, права та свободи особи, гарантовані.

Оперативно-розшукова діяльність і кримінальний процес не пасивно пов'язані між собою, а активно взаємодіють при вирішенні спільних завдань. Така взаємодія оперативно-розшукової діяльності і кримінального процесу при використанні матеріалів ОРД у кримінальному процесі здійснюється, як правило, через їх суб'єктів – органи дізнання і слідства, уповноважені на виконання оперативно-розшукових і кримінально-процесуальних функцій, та досудового слідства[1].

Взаємодію правоохоронних органів, процес координації їх діяльності можна розглядати як складну систему, що розвивається і складається із багатьох взаємопов'язаних структурних елементів: слідчих, оперативно-розшукових, експертних дій та заходів організаційно-управлінського характеру[2].

Слід звернути увагу на те, що фактична організація правоохоронних органів не дозволяє говорити про вирішення завдань, які покладаються на ці органи, у повному обсязі. Аналіз діяльності та проведені дослідження виділили фактори, які негативно впливають на ефективність взаємодії правоохоронних органів.

Навіть в умовах надзвичайного стану не підлягають обмеженню право на життя, охорону державою гідності особистості, право на недоторканність приватного життя, особисту та сімейну таємницю, захист своєї честі та доброго імені, право на житло, свобода совісті, віросповідання та ін. [4]

Слід зазначити, що з гарантуванням державою права і свобод найважливіша складова – його діяльність із створення фактичних умов, у яких можлива реалізація права і свободи.

Таким чином, до гарантій дотримання прав і свобод людини та громадянина при проведенні оперативно-розшукової діяльності відносяться:

1) перелік конституційних прав, забезпечити дотримання яких необхідно під час проведення ОРД: недоторканність приватного життя, особиста та сімейна таємниця, недоторканність житла та таємниця кореспонденції;

2) забезпечення суб'єктами ОРД дотримання прав та свобод людини та громадянина під час здійснення оперативно-розшукової діяльності;

3) можливість оскарження зазначених конституційних прав у порядку, встановленому ст. 9 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність», до вищого органу, прокурору або до суду (контроль та нагляд за ОРД).

Причому гарантування державою кожного права окремо – це, зрештою, гарантування правового статусу людини та громадянина в силу взаємопов'язаності права і свободи. А участь у гарантуванні кожного з органів чи посадових осіб держави – це їхня участь у загальнодержавному гарантуванні. У цьому особливу актуальність набувають питання гарантій дотримання права і свободи людини і громадянина під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Отже, процес правоохоронними органами повинен базуватися на суворому дотриманні вимог чинного законодавства, особистих високопрофесійних якостях кожного фахівця, їх особистій відповідальності за виконання в повному обсязі поставлених спільних завдань та досягнення високих кінцевих результатів. [2]

Зміст правових норм Закону, його публічність, спрямовані на те, щоб суспільство в цілому і будь-який громадянин могли бути впевнені в тому, що будь-яке вторгнення в сферу права і свободи особистості, можливо лише з цілком законних підставах й у умовах ефективного контролю та нагляду з боку відповідних державних та громадських структур. З цією метою Закон містить спеціальне положення про контроль та нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю.

Список використаних джерел:

1. Назаров В. В. Сутність обмеження конституційних прав громадян під час проведення оперативно-розшукової діяльності. Юридичний вісник, 2009 №2(11) С. 66-69.

2. Бандурка О. М. Оперативно-розшукова діяльність: Підручник. Частина 1. Харків, 2002. С. 334.

3. Попов Н. М. Оперативне забезпечення досудової підготовки у кримінальному судочинстві: Нижній Новгород, 1997. С. 21.

4. Закон України « Про оперативно-розшукову діяльність». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 22, ст.303 від 15.03.2021 (дата звернення – 20.11.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.